

Grunderna i tron och den heliga lagen

(tillskriven) imam Yahya Ibn Sharaf al-Nawawi

Källa: Al-Nawawi's Manual of Islam, övers. Nuh Keller, Islamic Texts Society, Cambridge 1996.

Trons lärosatser

1.1 Den första plikten för alla de som är moraliskt ansvariga [ar. Mukallaf, d.v.s. någon som har nått puberteten och är vid sina sinnens fulla bruk] är att känna Gud, vilket innebär att man vet att Han existerar och inte är icke-existerande, att Han är evig utan begynnelse, att Han inte har ursprung i eller är underkastad tid och rum, evigt fortlevande, inte underkastad något slut; Han är olik, och annat än, allt inom tid och rum, ingenting på något som helst sätt liknar Honom; Han är självförsörjande, fri från behov av någonting för att existera, och fri från någon determinerare att villkora Honom; Han är En, utan att någon delar Hans entitet, attribut eller handlingar; Han besitter allsmäktig kraft, vilja och kunskap, liv, hörsel, syn och tal, sådant att Han är allsmäktig, och vill, vet, lever, hör, ser och talar.

1.2 Av generositet sände Han profeterna, skyddade dem från allt som var dem ovärdigt, vaktade dem från mindre synder och ohyggligheter både före och efter deras profetskap, och från varje anstötligt fysiskt företräde så som spetälska eller blindhet, dock åt de och drack, och de gifte sig. De var de bästa av alla skapade varelser; och den högste av dem var den som Gud valde att bli det sista profetskapets sigill, vars Heliga Lag ersatte alla tidigare giltiga religiösa lagar, vår profet Muhammed - må Guds ﷺ. Hans följeslagare (sahaba) var den finaste generationen, de bästa av dem var Abu Bakr, sedan 'Omar, sedan Uthman, sedan 'Ali - må Guds välsignelser vara över dem alla.

1.3 Vi tror på allting som Gud har informerat oss om på Muhammeds - må Guds ﷺ - tunga, så som änglarna, de heliga skrifterna, utfrågandet av de döda i gravarna om deras tro, de dödas återuppståndelse och deras samling på domedagen, och rädslan i den, mottagandet av sidorna i vilka ens goda och dåliga handlingar upptecknats, vägandet av dem,

vågskålarna, den höga, smala bron över helveteselden där de räddade kommer att gå över till paradiset, profeternas och de rättfärdiges medlande för andra, och vi tror på paradiset och helvete.

1.4 Allting som är nödvändigtvis känt av muslimen att komma från religionen är obligatoriskt att tro på, och den som förnekar det är icke-muslim (kafir) – såvida denne inte är en ny konvertit, eller född och uppvuxen i vildmarken eller av någon liknande anledning inte haft möjlighet att lära sig sin religion korrekt. Muslimer i sådana omständigheter skall informeras om sanningen, och om dem sedan fortsätter som förr bedöms de vara icke-muslimer.

Islams grunder

1.5 Islams pelare består av fem saker: Att säga de två trosförklaringarna:

Ash-hadu an lâ ilâha illa llâh wa ash-hadu anna Muhammadan rasûlu Llâh

„Jag vittnar om att det inte finns någon gudom förutom Allah, och jag vittnar om att Muhammed är Allahs sändebud“

utan vilken ens islam inte är giltig; bönen (salâh); allmosan (zakât); pilgrimsfärden till Mecka; och fastan under månaden Ramadan. Villkoret för giltigheten i ens islam är att man nått puberteten, är vid sina sinnens fulla bruk, att profetens budskap – må Guds ﷺ – har nått en, att man frivilligt accepterar det, och att man uttalar de två vittnesmålen i rätt ordning utan att separera dem.

1.6 Betydelsen av sann tro (imân) är att man tror på Allah, hans änglar, Hans uppenbarade böcker, Hans budbärare, den yttersta dagen och på ödet – dess goda och onda.

1.7 Religion (dîn) består av tre saker: att göra vad Allah har befallt, undvika det som Han har förbjudit och acceptera det Han har förutbestämt.

1.8 Religionens grunder är fyra: Koranen, profettrationen (sunnah), de lärdes samstämmighet (ijma') och analogislut (qiyas) baserade på andra etablerade regulationer, då de senare två anses vara bindande av de islamiska lärde. Vadhelst som motsäger dessa fyra är klandervärd innovation och dess förövre är en innovatör vilken muslimerna är skyldiga tillrättvisa och vilkens sällskap skall undvikas.

Den heliga lagen

1.9 Reglerna i den heliga lagen är fem:

(1) Det obligatoriska (wajib) är det vars utförande belönas (av Allah i det efterkommande livet) och vars undlåtande att göra straffas.

(2) Det rekommenderade (mandub) är det vars utförande belönas, men vars undlåtande att göra inte straffas.

(3) Det olagliga (haram) är det vars undlåtande att göra belönas och vars utförande straffas.

(4) Det anstötliga (makruh) är det vars undlåtande att utföra belönas, men vars utförande inte straffas.

(5) Det tillåtna (mubah) är det vars utförande inte belönas och vars undlåtande att utföra heller inte straffas.

1.10 Det föreskrivna (fard), obligatoriska (wajib), påbjudna (muhattam) och krävda (lazim) betyder alla samma sak (se 1.9/1 ovan). Det obligatoriska är dock indelat i två kategorier:

(1) Det personligen obligatoriska (fard al-'ayn) krävs individuellt av var och en som är moraliskt ansvarig, på så vis att om någon utför det lyfts inte skyldigheten för andra att utföra det, som t.ex. den föreskrivna bönen (salâh) eller att ge zakat.

(2) Det som är obligatoriskt för komuniteten (fard al-kifayah) är sådant som om någon gör det lyfter skyldigheten från de andra att utföra det, som t.ex. att returnera en nykomlings hälsning med „assala'mu 'alaikum“, eller att be begravningsbönen, memorera Koranen, att påbjuda det rätta och förbjuda det felaktiga då det behövs, eller att ta ett arbete som samhället behöver.

1.11 Termerna sunnah, det rekommenderade (mandub), det som är att föredra (mustahab), meriterande (fadila) och önskvärda (muraghghab fihi), betyder alla samma sak: det som profeten – Guds frid och välsignelser vare över honom – sade och gjorde (förutom det som var föreskrivet honom enbart, som t.ex. nattvakebönen (at-tahajjud) som var obligatorisk bara för honom), eller godkände för andra, eller accepterade, eller avsåg att göra men inte utförde, så som fastan under 9:e Muharram.

Gudsåminnelse (dhikr)

1.12 Det är obligatoriskt att säga:

Ash-hadu an lâ illa llâhu wa ash-hadu anna Muhammadan rasûlu Llâh

„Jag vittnar om att det inte finns någon gudom förutom Gud [ar. Allâh] och jag vittnar om att Muhammed är Guds sändebud”

en gång under ens livstid, och det är mycket önskvärt att göra det ofta. Det innebär att man erkänner Guds, den högstes, enhet och vår mästare Muhammeds – må Guds ﷺ – profetskap.

1.13 Den bästa formen av dyrkan, förutom att ha tro (imân) i hjärtat, är bönen (salat).

1.14 Den bästa formen av Gudsåminnelse (dhikr) näst efter reciterandet av Koranen är:

Lâ illa llâh

„Det finns ingen gudom förutom Gud [ar. Allâh]” – vilket betyder att ingen är värd dyrkan vid sidan om Allâh.

Den bästa lovprisningen av Allâh

Subhânaka lâ nuhsî thanâ’an ‘alayka Anta kamâ athnayta ‘alâ nafsik

„Upphöjd vare Du, vi kan inte lovprisa Dig så som Du lovprisar Dig själv.”

Det bästa prisandet

Al-Hamdu li llâhi hamdan yuwâfi ni’amahu wa yukâfi’u mazîdah

„Prisad vare Allâh, i Hans välsignelsers mått, motsvarande/i proportion till Hans ökning av dem.”

Välsignelsen över profeten (al-salât al-ibrâhîmiyyah)

Allâhumma salli ‘alâ Muhammadin wa ‘alâ âli Muhammadin, kamâ sallayta ‘alâ Ibrâhîma wa ‘alâ âli Ibrâhîma, wa bârik ‘alâ Muhammadin wa ‘alâ âli Muhammadin, kamâ bârakta ‘alâ Ibrâhîma wa ‘alâ âli Ibrâhîma fî l-‘câlamîna innaka hamîdun majîd.

„O Gud, [skänk Din] frid över Muhammed och över medlemmarna i Muhammeds hushåll, så som skänkt frid över Abraham och medlemmarna i Abrahams hushåll, och [skänk Din] välsignelse över Muhammed och över medlemmarna i Muhammeds hushåll, så som skänkt välsignelse över Abraham och medlemmarna i Abrahams hushåll i världarna, sannerligen är Du lysande och prisvärd.“

Detta kallas „Fulländad välsignelse“ eller „Abrahamitisk välsignelse“.

Välsignelsen över profeten – över honom vare Guds frid och välsignelser – är obligatorisk i den sista trosbekännelsen (tashahhud) i bönen. Utöver bönen anser vissa lärde att det är obligatorisk endast en gång under ens livstid, medan andra anser att det är obligatoriskt närhelst profeten – över honom vare frid – nämns. Andra anser att det är obligatoriskt vid varje samling.

De rättfärdiga

1.15 Man skall tro på närheten till Gud hos den som besitter helig kunskap och praktiserar den, som håller fast vid de i den heliga lagen föreskrivna sätten och håller sig till de rättfärdiga. Vad gäller de som är berövade reson och som är sinnesrubbade, som de som övermannats av gudomlig attraktion (majdhub) utan yttre ansvar att åttlyda den heliga lagen, de låter vi vara och tillskriver kunskapen om deras verkliga tillstånd till Gud – även om det är obligatoriskt att fördöma vadhelst som utgår från dem som står i motsats till de gudomliga buden som de utåt ter sig¹, i enlighet med den heliga lagen.

FOTNOTER OCH KÄLLOR

[1] Eng. originalet: „...the external appearances of the divine command...“ [översättarens anmärkning av Nuh Keller].

[Källa] Al-Nawawi, Al-Nawawi's Manual of Islam, övers. Nuh Keller, Islamic Texts Society, Cambridge 1996.

[Förklaring] Förklarande text inskjutet inom klammer är, om ingenting annat anges, engelske översättaren Nuh Kellers kommentarer tagna från det större verket Umdat as-salik, Reliance of the Traveller, Amana Publications, Maryland 1997.